

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2008-346

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos	
Tekijä-Författare-Author Merikallio, Hanna-Maria			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Työtä vailla : keski-ikäisenä työttömänä 1990-luvun Suomessa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalityö			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2008-05-12	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 97 s.
Tiivistelmä-Referat-Abstract Pro gradu tutkielmassa selvitetään keski-ikäisten työttömien kokemuksia työttömyydestä narratiivisen tutkimuksen menetelmin. Tarkastelun keskiössä ovat työttömien kirjoituksista esille nousevat erilaiset tarinat työttömyydestä ja työttömien tarinoissaan esille nostamat työttömyyden kannalta merkitykselliset tekijät. Lisäksi tutkielmassa selvitetään, onko naisille ja miehille tarjolla erilaisia tarinoita työttömyydestä. Tutkimusaineisto muodostuu 20 työttömän kirjoittamasta tarinasta, jotka osallistuivat Kansan runousarkiston järjestämään kirjoituskilpailuun lamavuonna 1990. Lama-aika on otollinen ajankohta selvittää työttömien kokemuksia työttömyyslukujen ollessa korkealla. Tutkielmassa keskityn työikäisten työttömyyskokemuksiin olettaen, että työikään kuuluvalla työttömäksi joutuminen on erityisen rankka kokemus. Viitekehystenä tutkielmassani on tarinatutkimus sekä J.P. Roosin sukupolven mukainen jaottelu. Työttömien kirjoituksista nousee esille viisi erilaista tarinaa: selviytyjän, itsensä löytäneen, kaikkensa tehneen, kyseenalaistajan ja odottajan tarina. Tarinat tarjoavat työttömälle erilaisia tapoja kertoa työttömyydestään. Tarinoissa nousee työttömyyden kannalta merkittäviksi tekijöiksi työn merkitys kertojalle, ihmissuhteet, ajankäyttö sekä työttömän taloudellinen niukkuus. Työn merkitys ja kertojan sitoutuminen työhön vaikuttaa tarinaan, jota työttömyydestä kerrotaan. Ihmissuhteet nousevat työttömyydestä selviämisen kannalta tärkeiksi. Talouden tiukentuminen sekä yhteiskunnan negatiivinen asenne työttömiä kohtaan koetaan sen sijaan ongelmalliseksi. J.P. Roosin sukupolviluokituksen mukaan tutkielmani sukupolvi on lähiöiden ja koulutuksen sukupolvi. Alkoholinkäyttö näyttelee suurta roolia tämän sukupolven vapaa-ajassa. Tämä ei kuitenkaan näkynyt tutkielmani aineistossa. Eroavaisuutta miesten ja naisten tarinoissa näkyy osittain siinä, mitä he nostavat esille työttömyytensä kannalta merkityksellisinä tekijöinä. Naisten tarinoissa koti ja lapset painottuvat hieman enemmän ja eri tavalla kuin miehillä. Tutkielmassa ei noussut esille sukupuolen mukaisia erilaisia tarinavaihtoehtoja, vaan kaikista tarinatyypeistä löytyi sekä miesten että naisten kirjoittamia tarinoita.			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords keski-ikäiset työttömyys Suomi 1990-luku sukupuolierot			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			